Rhaglen Gyflawn

Gwasanaeth Democrataidd
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD LLUN, 4YDD MAWRTH, 2019

Lleoliad

Ystafell Dwyryd
Canolfan Gyswllt y Cyngor
Penrhyndeudraeth

Pwynt Cyswllt

Annes Sion

01286 679490

annession@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd DyddiadAmhenodol 22/02/19)

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION

AELODAETH

AELODAU CABINET

Y Cynghorydd Gareth Thomas (Addysg)
Y Cynghorydd Peredur Jenkins (Cyllid)

CYFARWYDDWYR CORFFORAETHOL

Mr Iwan Trefor Jones

PENNAETH CYLLID

Dafydd Edwards

PENAETHIAID UWCHRADD

Mr Dylan Davies – Ysgol Dyffryn Ogwen
Mr Dewi Lake – Ysgol y Moelwyn
Mr Dylan Minnice - Ysgol Botwnnog
Mr Andrew Roberts - Ysgol y Berwyn

PENAETHIAID CYNRADD

Mrs Iona Jones - Ysgol Edmwnd Prys/Bro Cynfal
Mrs Menna Wynne Pugh – Ysgol Penybryn
Mr Alan Wynn Jones – Ysgol Nefyn
Mr Trystan Larsen - Ysgol Rhostryfan
Mr Llion Williams – Ysgol y Garnedd
Sedd Wag

UNDEBAU ATHRAWON

Mr Neil Foden – Ysgol Friars

LLYWODRAETHWYR

Arfon
Mr Godfrey Northam - Ysgol Dyffryn Ogwen
Mr Edward Bleddyn Jones – Ysgol Tregarth a Bodfeurig

Meirionnydd
Elen ap Gwilym – Ysgol Bro Tegid
Disgwyl enwebiad - Llywodraethwyr Uwchradd

Dwyfor
Mr Gwilym Jones, Ysgol Borthygest,
Disgwyl Enwebiad – Llywodraethwr Uwchradd

ESGOBAETH

Anest Gray Frazer

YSGOLION EGLWYS

Owain Lemin Roberts (Ysgol Maesincla)

YSGOLION ARBENNIG

Mrs Donna Roberts - Ysgol Hafod Lon

Sylwedyddion:

Mr Garem Jackson, Pennaeth Addysg
Mr Owen Owens, Uwch Reolwr Gwasanaeth Adnoddau
Mr Hefin Owen, Rheolwr Cyllid y Gyfadran Datblygu
Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Cynradd
Mrs Alwen Watkin, Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Uwchradd

RHAGLEN

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. COFNODION 4 - 7

I gadarnhau cofnodion cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd 2018.
(Copi'n amgaeedig)

4. MATERION YN CODI O'R COFNODION

5. CYLLIDEB CYNGOR GWYNEDD 2019/20 - YSGOLION 8

I dderbyn adroddiad ar yr uchod gan Dafydd L Edwards
(Copi'n amgaeedig)

6. GRANTIAU YSGOLION 2019/20

I dderbyn adroddiad llafar ar yr uchod gan Hefin Owen

7. DYRANIAD CYNNAL TIR A DYRANIAD RHWYDWAITH YSGOLION

I dderbyn adroddiad llafar ar yr uchod gan Owen Owens

8. CYTUNDEBAU LEFEL GWASANAETH CYNNAL TIR

I dderbyn adroddiad llafar ar yr uchod gan Owen Owens

9. UNRHYW FATER ARALL

10. DYDDIAD CYFARFOD NESAF

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Cofnodion o gyfarfod a gynhaliwyd yn Ystafell Dwyryd, Penrhyndeudraeth, ar 19 Tachwedd 2018 o 14.00 hyd 15:45

Yn Bresennol:

Mr Godfrey Northam – Cadeirydd

Aelodau Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Thomas	(Addysg)
	Y Cynghorydd Peredur Jenkins	(Adnoddau)

Pennaeth Cyllid: Dafydd Edwards

Penaethiaid Ysgolion: Mr Dylan Minnice (Ysgol Botwnnog), Mr Dewi Lake (Ysgol y Moelwyn), Mrs Iona Jones (Ysgol Edmwnd Prys/Bro Cynfal), Mr Trystan Larsen (Ysgol Rhostryfan), Mrs Menna Wynne Pugh (Ysgol Penybryn), Mr Llion Williams (Ysgol y Garnedd)

Undebau Athrawon: Neil Foden

Llywodraethwyr: Mr Edward Bleddyn Jones (Ysgol Tregarth a Bodfeurig), Mr Gwilym Jones (Ysgol Borthygest)

Swyddogion: Owen Owens (Uwch Reolwr Gwasanaethau Adnoddau Addysg), Hefin Owen (Rheolwr Cyllid), Einir Thomas (Uwch Reolwr Anghenion Dysgu Ychwanegol), Annes Siôn (Swyddog Cefnogi Aelodau).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Garem Jackson (Pennaeth Addysg), Anest Gray Frazer (Yr Esgobaeth) ac Elen ap Gwilym (Llywodraethwr Ysgol Bro Tegid)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 18 Mehefin 2018 fel rhai cywir.

4. MATERION YN CODI O'R COFNODION

Eitem 7 – Cyfrifon Terfynol Ysgolion 2017/18

Nodwyd nad yw grŵp wedi ei sefydlu i drafod aeddfedu systemau presennol yr ysgolion cynradd, ond y bydd yn cael ei sefydlu cyn y cyfarfod nesaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

5. SETLIAD DRAFFT – STRATEGAETH ARIANNOL CYNGOR GWYNEDD 2019/20

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid yr adroddiad gan bwysleisio fod y setliad drafft sydd wedi ei gyflwyno gan y Llywodraeth yn ansicr. Mynegwyd mai drafft yw'r setliad ar hyn o bryd, a nodwyd gydag Arweinydd newydd i Lywodraeth Cymru ar ei ffordd mae posibilrwydd efallai y bydd yn cael ei addasu. Ymhelaethwyd gan nodi fod bwlch gyllido o £14m erbyn y flwyddyn nesaf. Amlinellwyd y ffactorau sy'n cyfrannu at y pwysau ariannol erbyn 2019/20, yn cynnwys Setliad Grant y Cyngor -0.8%, cytundeb tâl +2% a mwy i rai, ynghyd â chwyddiant yn parhau'n uchel, a'r galw ychwanegol ar wasanaethau gofal cymdeithasol.

Ychwanegwyd fod gan y Cyngor gynlluniau ar sut y gellid cyfarch y bwlch yn 2019/20. Ymhelaethwyd, gan nodi tebygolrwydd bydd cynnydd yn y Dreth Cyngor o 4.8% neu fwy. Nodwyd y bydd angen cynhaeafu cynlluniau arbedion cyfredol, a blaenoriaethu cynlluniau arbedion ychwanegol er mwyn sicrhau parhad gwasanaeth. Mynegwyd fod pwysau ychwanegol o ganlyniad i gynnydd mewn cyfraniadau cyflogwyr tuag at bensiynau athrawon. Ymhellach, tra disgwylir i'r Llywodraeth gyfarch y bwlch yma, mae'n bosib bydd angen i'r ysgolion ddygymod ag elfen ohono, pe na bai'r Llywodraeth yn ariannu'r cyfan o'r gost £1.6m yn 2019/20. Ychwanegwyd fod y Cabinet yn cynllunio i basio mlaen i'r ysgolion unrhyw arian a fydd yn dod i Wynedd ar gyfer pensiynau athrawon.

Amlinellwyd y drefn ar gyfer y cylch cyllideb / arbedion a gyflwynir i'r Cyngor Llawn ar 7 Mawrth. Nodwyd rhagolygon ar gyfer ysgolion Gwynedd, gan nodi y bydd ychwanegiad chwyddiant llawn, a rhai addasiadau fel yr arbediad uwchradd a ohiriwyd, ond ni fydd 'toriad' newydd i gyllideb ysgolion Gwynedd erbyn 2019/20. Tynnwyd sylw at ragolygon tebygol siroedd eraill sydd, ar hyn o bryd, yn bygwth toriadau.

Sylwadau yn codi o'r drafodaeth

- Pwysleisiwyd, yn sefyllfa anodd y Cyngor, bod y tebygolrwydd o ddim toriad newydd erbyn 2019/20 yn bur hael, ond esboniwyd na fydd modd gwarantu hynny erbyn yn y blynyddoedd yn dilyn hyn.
- Nododd yr Aelod Cabinet dros Addysg, yn dilyn trafodaethau yng Nghaerdydd, fod addewid yno y bydd arian yn cael ei drosglwyddo i ysgolion ar gyfer Pensiwn Athrawon, ond er hyn fod yr arian ar gyfer hyfforddiant a grantiau yn lleihau.
- Trafodwyd Pensiynau - a nodwyd fod yr arian mewn cronfa wrth gefn gan Ganghellor Llywodraeth San Steffan ar hyn o bryd, ond gobeithir y bydd yn cael ei ddyrannu yn fuan drwy Lywodraeth Cymru a'r awdurdodau lleol i'r ysgolion.

6. GRANTIAU 2019/20

Penderfynwyd trafod y Grantiau gydag eitem 8 - Rhagolygon 2019/20, 2020/21 a 2021/22.

7. ADOLYGIAD ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL A CHYNHWYSIAD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Uwch Reolwr Adnoddau Dysgu Ychwanegol gan nodi fod y sefyllfa o ran gorwariant yn argyfyngus. Ychwanegwyd fod cynnydd sylweddol yn y nifer o blant sy'n derbyn cefnogaeth a bod arbenigwr annibynnol allanol wedi ei gomisiynu i ymchwilio i mewn i'r gorwariant. Ychwanegwyd fod y gwaith o ailstrwythuro'r Panel Cymedroli wedi ei gwblhau a bod adroddiad ar ddata ADY a Chynhwysiad wedi ei gyflwyno i'r arbenigwr annibynnol allanol. Mynegwyd fod gwaith wedi ei gwneud ar adolygu'r canllawiau.

Ychwanegwyd fod yn dilyn cyflwyno'r Adroddiad Ymchwil bydd argymhellion ar gyfer gweithrediad i reoli'r sefyllfa yn cael eu nodi.

Tynnwyd sylw ar y faith er bod oriau cyfartalog fesul plentyn fesul wythnos wedi lleihau ychydig ers 2015. Mynegwyd er bod y cynnydd yn y niferoedd wedi arafu mae risg iddo godi eto, ond nad yw'r adran yn ymwybodol o faint y risg. Nodwyd fod cynnydd amlwg mewn rhai ardaloedd a rhan amlaf fod y plant yn dod o un sector sef Plant mewn gofal. Ychwanegwyd fod niferoedd sydd yn derbyn cefnogaeth ychwanegol ar gynnydd yn genedlaethol.

Mynegwyd fod y sefyllfa yn un anodd, yn benodol gan fod y maes dan bwysau yn enwedig gyda chludiant plant. Ymhelaethodd yr Aelod Cabinet ei bod yn anodd dod o hyd i arian ychwanegol ac mae hi yn anodd gwybod ble i fynd ac i sicrhau lleihad mewn gorwariant.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

8. RHAGOLYGON 2019/20, 2020/21 A 2021/22

Nodwyd yn arferol nad yw rhagolygon fel arfer yn dod i'r Fforwm Gyllideb ond o ganlyniad i gynnydd Pensiwn Athrawon eu bod yn cael eu cyflwyno. Nodwyd er bod y Cyngor yn colli grant o £1.3m eto eleni, ychwanegwyd ei fod yn fwriad i'r cyngor ariannu chwyddiant cyflogau yn llawn a bydd yn costio £1.8m i'r Cyngor. Tynnwyd sylw at y rhagolygon yn benodol Grant 6ed. Mynegwyd ei bod yn ymddangos na fydd toriad 'cash' yn 2019/20, ond er hyn mae costau yn cynyddu 5% ac o ganlyniad mae'n doriad sylweddol.

Nodwyd nad oes unrhyw arweiniad ffurfiol wedi bod ar gyfer y Grant Gwella Addysg hyd yma, ond fod y rhagolygon yn seiliedig ar amcangyfrif o ddim toriad 'cash' a chynnydd mewn costau real. Ond ychwanegwyd nad yw cynlluniau Llwybrau Dysgu ddim ar gael ar hyn o bryd.

Nodwyd gwerthfawrogiad ysgolion o'r rhagolygon cynhyrchwyd gan yr Adran Gyllid.

Awgrymwyd posibilrwydd y bydd cwtogiad yng nghyllideb y Canolfannau Iaith, oherwydd lleihad grant penodol gan Lywodraeth Cymru, ac na fydd modd i'r Cyngor ddigolledu'r swm. O ganlyniad i hyn, nodwyd fod ailstrwythuro yn bosib, a bod trafodaeth yn cael ei gynnal â staff. Pwysleisiwyd na fydd yr ailstrwythuro yn amharu ar fynediad disgyblion i Ganolfannau Iaith. Nodwyd fod angen sicrhau ansawdd i'r dyfodol, gan eu bod yn bwysig o fewn y sir.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

9. DULL DYRANNU CYLLID CYNNAL TIROEDD YSGOLION

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Uwch Reolwr Gwasanaeth Adnoddau Addysg gan nodi fod y cyllid ar gyfer cynnal tiroedd yn cael ei ddyrannu i ysgolion ar sail hanesyddol ar hyn o bryd. Ychwanegwyd yn ystod y rownd o gynnig cytundebau lefel gwasanaeth y llynedd, fod angen ailfodelu'r dyraniad. Yn dilyn hyn, ychwanegwyd, fod gwaith i adnabod anghenion pob safle wedi ei wneud ac wedi ei anfon at yr ysgolion. Mynegwyd fod modd i'r dadansoddiad nodi'r gwaith craidd a dewisol.

Mynegwyd wrth ailfodelu bydd arian a ddyrennir yn cyd-fynd â'r gwaith craidd sydd angen ei wneud. Ychwanegwyd mai newid i sut mae'r arian yn cael ei ddyrannu mae'r cynllun yma ac nid newid y ffordd mae'n cael ei ariannu. Pwysleisiwyd bod angen edrych ar sut i

gyflwyno'r newid os oes newidiadau sylweddol i ddyraniad ysgolion unigol, yn enwedig mewn cyfnod mor ansicr.

Nodwyd nad yw'r fforwm yn anghytuno mewn egwyddor ond fod angen rhagrybuddio ysgolion os yn cael llai o arian. Nodwyd y byddai angen ail-ymweld â chost y Cytundeb Lefel Gwasanaeth Cynnal Tiroedd canolog wrth gyflwyno'r dull dyrannu newydd.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad.

10. GWASANAETH RHWYDWAITH YSGOLION

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid yr adroddiad, gan nodi fod Technoleg Gwybodaeth yn datblygu'n gyflym. Ychwanegwyd fod y ddarpariaeth o ran rhwydwaith a chyswllt cyfrifiadurol wedi gwella i safon gadarn yn holl ysgolion y sir. Mynegwyd o ganlyniad i gaffael rhwydwaith a datblygiadau technolegol, bydd cost y gwasanaeth yn lleihau, ac o ganlyniad bydd cyfanswm dyraniadau'r ysgolion yn lleihau cymesur.

Nodwyd y bydd cyfnod o ymgynghori ag ysgolion am adolygu'r sail dyrannu. Bydd yr ymgynghoriad yn cynnwys cynnig i symud yn agosach at ddosbarthu ar sail nifer disgyblion.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad

11. CYTUNDEBAU LEFEL GWASANAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod 2 beth yn effeithio cytundebau lefel gwasanaeth sef Uned Gefnogi Addysg Cefnogol a Chyflogau, Personél a Chyfreithiol. Nodwyd fod gwaith yr Uned Gefnogi Addysg yn parhau i ddatblygu a gwnaed cais i'r cytundeb redeg am flwyddyn arall.

Gan fod gor-gyffwrdd rhwng gwaith yr Uned Gefnogi Addysg â'r hyn a gynhwysir yn y Cytundeb Lefel Gwasanaeth Cyflogau, Personél a Chyfreithiol, gwnaed cais i'r cytundeb hwnnw redeg am flwyddyn arall yn ogystal.

PENDERFYNWYD: Bod y cytundebau Uned Gefnogi Addysg a Chyflogau, Personél a Chyfreithiol yn rhedeg am flwyddyn arall.

12. DYDDIAD CYFARFOD NESAF

Dyddiad i'w drefnu yn ystod mis Chwefror / Mawrth.

<u>CADEIRYDD</u>

CYFARFOD	FFORWM CYLLID YSGOLION
DYDDIAD	4 Mawrth 2019
TEITL	Cyllideb Cyngor Gwynedd 2019/20 - Ysgolion
PWRPAS	Diweddaru er gwybodaeth
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr Adroddiad
AWDUR	Dafydd L Edwards – Pennaeth Cyllid
AELOD CABINET DROS CYLLID	Y Cynghorydd Peredur Jenkins

YMDRIN Â'R GYLLIDEB YSGOLION YN 2019/20

1. Wrth ddatblygu strategaeth arbedion a chyllideb drafft ar gyfer 2019/20, cytunwyd ffordd ymlaen er mwyn osgoi trosglwyddo targed arbedion pellach i ysgolion Gwynedd eto eleni.

2. Bydd y gyllideb ysgolion yn cynyddu eleni oherwydd yr addasiadau "demograffi" arferol, sy'n deillio o newidiadau yn niferoedd disgyblion. Defnyddir gwir nifer disgyblion Medi 2018 i gyfrifo dyraniadau 2019/20. Mae'r sefyllfa yn gwahaniaethu o ysgol i ysgol, ond ar y cyfan mae effaith cynnydd niferoedd disgyblion yn golygu y byddai'r gyllideb ysgolion yn ei gyfanrwydd yn codi £418k, sy'n cynnwys lleihad -£260k cynradd a cynnydd +£617k uwchradd a +£61k i'r ysgolion arbennig. Yn erbyn y cynnydd £617k eleni, mae'r sector uwchradd yn cyflawni arbediad £299k yn 2019/20, yn dilyn penderfyniad i'w ohirio am ddwy flynedd o 2017/18, pryd roedd y demograffi uwchradd yn negyddol.

3. Gwelir yn y rhan bidiau (Atodiad 2) o'r adroddiad hwn fod argymhelliad i gytuno i ariannu bidiau gwerth £593k i'r Adran Addysg, tuag at y cyllidebau cludiant (£400k) ac integreiddio (£193k), sy'n golygu y bydd cost 'Addysg' yn cynyddu'n sylweddol rhwng 2018/19 a 2019/20. Fodd bynnag, mae lleihad £247k yn dyraniadau ysgolion yn unol â'r Adolygiad Strategol Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad. Yn sicr, wedi cymryd chwyddiant dros £4m i ystyriaeth, bydd y gyllideb ysgolion dipyn uwch yn 2019/20 na lefel 2018/19.

4. Hefyd, mae yna nifer o grantiau penodol gan Lywodraeth Cymru ym maes Addysg. Tra mae'n ymddangos na fydd toriad "cash" i'r grantiau hyn eleni, mae'n debyg fod y Llywodraeth ddim yn ychwanegu chwyddiant i'w grantiau. Felly, gyda costau (chwyddiant cyflog a phensiwn athrawon) yn cynyddu 5%, bydd ysgolion yn canfod sefyllfa rhai o grantiau'r Llywodraeth fel toriad mewn termau "real". Fodd bynnag, bydd ein ysgolion yn derbyn grant newydd gan y Llywodraeth ar gyfer hyfforddi athrawon.

5. Mae Llywodraeth San Steffan wedi codi cyfradd cyfrannu cyflogwyr i'r Cynllun Pensiwn Athrawon o 16.5% i 23.6% o Fedi 2019. Bydd cost hyn yn £1.6m am y 7 mis yn 2019/20, a bydd effaith blwyddyn llawn yn £2.8m erbyn 2020/21. Mae'n 7% o gost cyflogau athrawon, ond yn gynnydd 40% mewn cyfraniadau pensiwn cyflogwr.

   Wrth lunio'r gyllideb hon, rhagdybiwyd bydd Llywodraeth Cymru yn ariannu'r cynnydd pensiynau athrawon 2019/20 trwy grant penodol. Yn Ionawr 2019, mae'r 'Department for Education', wedi ymgynghori gyda'r sector addysg yn sôn am ariannu'r gost (£910m) yn llawn i ysgolion Lloegr. Disgwylir dyraniad dilynol i Lywodraeth Cymru, a bydd hwnnw yn cael ei basio yn ei dro i'r awdurdodau lleol, ac wedyn i'r ysgolion.

   Os bydd dim ariannu trwy grant penodol, neu os bydd y grant yn bell o fod yn ddigonol, adeg hynny bydd y Cyngor yn ail ymweld â hyn a thrafod ag ysgolion sut i ddelio gyda'r pwysau un-tro yn 2019/20.

   adroddiad llawn ar y gyllideb i'r Cabinet 19/02/2019 –
   https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/mgAi.aspx?ID=13592#mgDocuments&LLL=1